

ВДОСКОНАЛЕННЯ ПІДГОТОВКИ КВАЛІФІКОВАНИХ РОБІТНИКІВ ШВЕЙНОГО ПРОФІЛЮ НА ЗАСАДАХ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ ТА ПОВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ ЛЕГКОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ

Голда Виноградська

аспірантка Інституту професійної освіти НАПН України, Голова Національного галузевого партнерства в легкій промисловості України, <https://orcid.org/0000%200001%207839%209304>, e-mail: golda.fgu@gmail.com

Реферат

Актуальність статті зумовлена: трансформацією в умовах воєнного стану вимог роботодавців до професійних умінь і навичок кваліфікованих робітників швейної галузі; необхідністю відповідного перегляду й оновлення професійних та освітніх стандартів; потребою модернізації змісту професійної (професійно-технічної) освіти (далі – П(ПТ)О) для повоєнного відновлення діяльності підприємств швейної промисловості та впровадження в заклади П(ПТ)О швейного профілю механізмів державно-приватного партнерства.

Мета: виявити й охарактеризувати пов'язані з війною проблеми підготовки кваліфікованих робітників швейного профілю; узагальнити пропозиції вітчизняних стейкхолдерів щодо вдосконалення цього процесу на засадах державно-приватного партнерства (далі – ДПП).

Методи: теоретичний аналіз джерел дослідження – для з'ясування стану підготовки фахівців для швейної промисловості в умовах воєнного стану; опитування – для виявлення пропозицій стейкхолдерів щодо вдосконалення підготовки кваліфікованих робітників швейного профілю на засадах ДПП.

Результати: здійснено теоретичний аналіз наукових джерел дослідження (офіційних матеріалів комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти, Міністерства освіти і науки України далі МОН, статистичних даних Національного Агентства Кваліфікацій України далі НАК, освітніх програм підготовки кваліфікованих робітників швейного профілю, науково-педагогічної літератури з проблеми дослідження); проведено опитування стейкхолдерів галузі – для з'ясування пропозицій щодо покращення підготовки кваліфікованих кадрів для легкої промисловості України в умовах воєнного стану і повоєнного відновлення галузі.

Висновки: з'ясовано фактори впливу воєнного стану на трансформацію ринку праці легкої промисловості та зміну вимог роботодавців до професійних умінь і навичок кваліфікованих робітників швейного профілю; за результатами опитування узагальнено пропозиції стейкхолдерів щодо покращення підготовки кваліфікованих робітників для легкої промисловості в умовах воєнного стану та повоєнного відновлення швейної промисловості на засадах державно-приватного партнерства; доведено необхідність оновлення професійних і освітніх стандартів, упровадження інтегрованих професій швейного профілю; виявлено потребу обґрунтування певних організаційно-педагогічних умов, які мають бути створені для цього в закладах П(ПТ)О.

Ключові слова: *легка промисловість, державно-приватне партнерство, інтегровані професії, професійний стандарт «Майстер з пошиття одягу», кваліфіковані робітники швейної галузі, повоєнне відновлення легкої промисловості*

Вступ. Легка промисловість України, як і багато інших галузей, опинилась перед викликами сьогодення: виживання підприємств від воєнного вторгнення РФ, релокація компаній в інші регіони країни, одночасне вирішення багатьох стратегічних і тактичних завдань розвитку виробництв на нових місцях.

Відстежені впродовж останніх десятиліть тенденції соціально-економічного розвитку легкої промисловості свідчать про те, що підприємства завжди орієнтувались на споживача, швейні жіночі трудові ресурси та джерела сировини, тому загалом були поширені на всій території України. Але війна призвела до, що: значна кількість жінок з виробничого персоналу швейних фабрик виїхали в евакуацію, перервалися та повністю змінилися джерела постачання сировини, а всіляке виробниче обладнання було переміщено в інші регіони країни. Багато швейних підприємств були змушені припинити свою діяльність, або суттєво скоротити обсяги виробництва.

За оцінками експертів Інституту економічних досліджень та політичних консультацій, через війну очікується падіння промисловості на 42,6% при зменшенні ВВП на 31%. Ще до 2021 р. легка промисловість, один із стратегічних сегментів національної економіки, яка забезпечувала майже 5% бюджетних надходжень і 2,6% українського товарного експорту. За результатами опитувань у липні 2022 р. з'ясувалось що, лише 7% підприємств працюють на 100% (Ангел & Гулік, 2022).

Як відомо, галузі, що забезпечують життєдіяльність, відновлюються краще. На переважно жіночі «плечі» швейних підприємств випало ще складне випробування - випуск нової продукції. Швейні фабрики та навіть маленькі ательє змінили асортимент і стали шити розвантажувальні жилети, термобілизну, військовий одяг та інші текстильні вироби для потреб гуманітарних центрів і притулків розміщення біженців. Рішення щодо перепрофілювання є прикладом боротьби в тилу, яке не лише дає змогу продовжити функціонування підприємства, а й на пряму допомагає країні. Безумовно, такі підприємства – це свідомий, проактивний бізнес, який задає тенденції на ринку. Але для багатьох виробників таке перепрофілювання означає використання нових матеріалів і фурнітури, інших технологій оброблення виробів, іноді суттєве оновлення виробничого обладнання. Ця швидка технологізація, що істотно змінює виробниче середовище

на ринку праці, формує нові виклики щодо професійних навичок та професійних компетенцій.

Професії швейного профілю завжди були актуальними та постійно мали попит на ринку праці, тому що ефективність і зростання обсягів виробництва визначаються наявністю кваліфікованих кадрів, здатних фахово вирішувати виробничі завдання. Але з зазначених причин дефіцит робітничих кадрів у швейній промисловості збільшився в рази порівняно із до воєнним станом. Про це свідчать дані Національного Агентства Кваліфікацій (рис.1).

Війна боляче торкнулась і закладів П(ПТ)О швейного профілю України. З майже 70-ти сучасних провайдерів якісних послуг у сфері підготовки кваліфікованих робітників швейного профілю в усіх регіонах України, багато постраждали та релоковані. Але важливою перевагою П(ПТ)О завжди була її гнучкість та швидка реакція на запити ринку праці: навіть у цих складних умовах пройти навчання в закладах освіти можуть не лише вчорашні випускники шкіл, а й дорослі, переселенці, які хочуть підвищити кваліфікацію або змінити професію. Навчання може відбуватися як за повним, так і за скороченим строком. Адаптація до вимог ринку праці під час воєнного стану стимулює національну П(ПТ)О розвивати систему підготовки кваліфікованих робітників у співпраці зі стейкхолдерами для легкої промисловості.

Джерела. Концептуальні ідеї, що визначають пріоритетність якісної підготовки кваліфікованих робітників швейного профілю з високим рівнем професійної компетентності та багатофункціональними вміннями, спільними зусиллями освітян і роботодавців на засадах державно-приватного партнерства означені в Законах України «Про державно-приватне партнерство» (2010 року № 2404-VI остання редакція 2015 року N 817-VIII); «Про освіту» (2017); «Про фахову передвищу освіту» (2019); «Про професійну (професійно-технічну) освіту» (1998, остання редакція 2021); «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо функціонування національної системи кваліфікацій», підписаний Президентом України 15.06.2022, який через внесення змін до КЗпП, Закону України «Про освіту» в трудовому законодавстві визначає поняття «часткових кваліфікацій», а сучасні професійні стандарти тепер матимуть перевагу над застарілими кваліфікаційними ха-

ра характеристиками (ст. 96 КЗпП та ст. 6 Закону України «Про оплату праці»).

Цей нормативно-правовий документ дає змогу придивитися шлях до робочого місця для людей, які втратили роботу, швидко опанувати елементи нової професії та працевлаштуватись. Ці зміни є дуже актуальними для українців у час війни: концепція про освіту впродовж життя перетворилася на тенденцію – «отримання нових кваліфікацій для виживання».

Мета: виявити основні проблеми підготовки кваліфікованих робітників швейного профілю в умовах воєнного стану та повоєнного відновлення діяльності легкої промисловості; проана-

лізувати пропозиції стейкхолдерів щодо вдосконалення цього процесу на засадах ДПП.

Методи: теоретичний аналіз джерел дослідження – для з'ясування стану підготовки фахівців для швейної промисловості в умовах воєнного стану; опитування – для виявлення пропозицій стейкхолдерів щодо вдосконалення підготовки кваліфікованих робітників швейного профілю на засадах ДПП.

Результати та обговорення. За сучасних умов категорії «ефективність» і «якість» стають найважливішими у державній політиці країн в усьому світі та головним орієнтиром

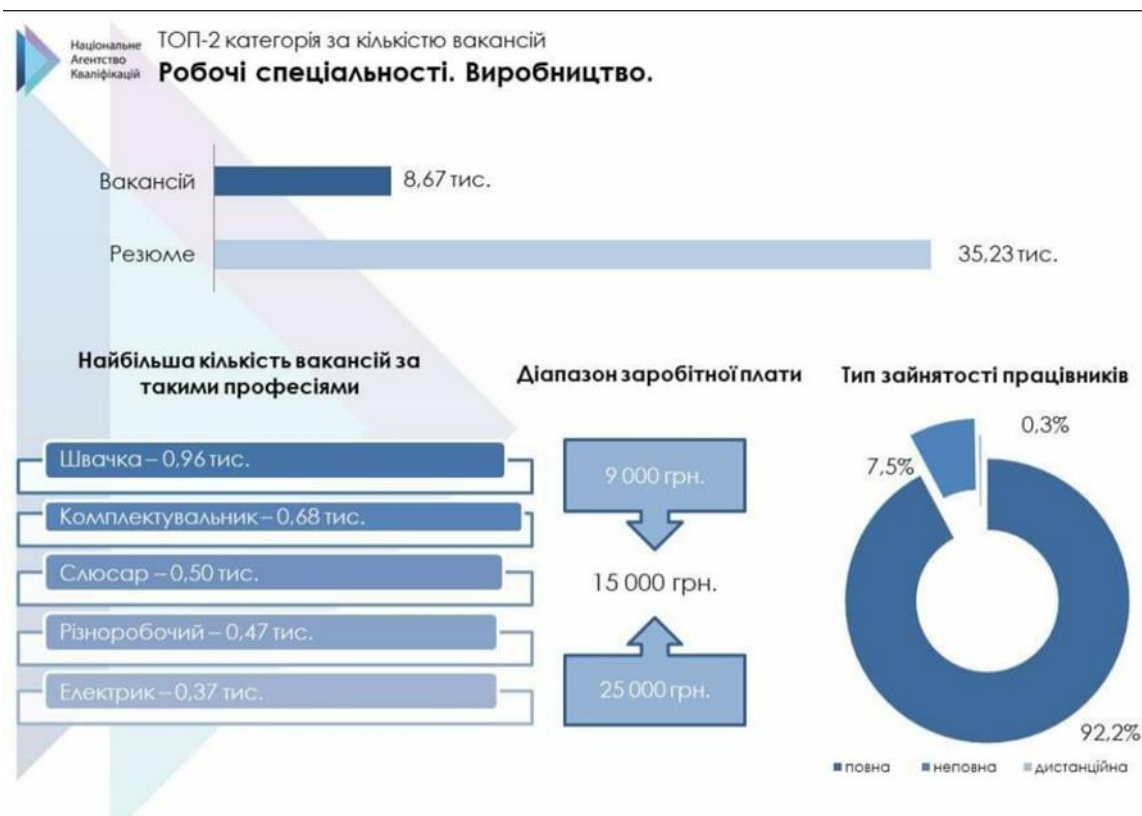

Рис. 1 Стан попиту і пропозиції на ринку праці кваліфікованих робітників швейного профілю (сайт Національного Агентства Кваліфікацій України)

міжнародної політики у сфері професійної освіти і виробництва. Це стосується і легкої промисловості, яка стрімко технологічно розвивається. Постійне оновлення виробничого обладнання, нових матеріалів та технології оброблення виробів – тенденції інноваційного розвитку підприємств швейного профілю в умовах глобалізаційних процесів економіки та швидкої технологізації. Ці чинники формують нові виклики щодо професійних навичок і компетенцій.

Водночас, окрім такого розвитку галузі легкої промисловості триває і деструктивний фактор воєнного стану та релокації багатьох підприємств, постраждалих від вторгнення РФ. За статистикою ГО «Укрлегпром» наразі понад 60% підприємств – це мікропідприємства, 25% – малі, 12% – середні. (Укрлегпром, 2022). Ця переформатизація викликала необхідність у фахівцях з широкими кваліфікаціями, що змушує переглянути зміст та ефективність традиційних швейних професій: швачки, кравця, за-

крійника, постійно затребуваних на ринку праці. Ці монопрофесії в умовах воєнного стану та в повоєнний час мають перспективу об'єднатись в укрупнену професію, в якій кілька монопрофесій і/або видів професійної діяльності інтегруються з метою навчання за єдиним стандартом ПТО (Ничкало, 2000)

Навчання за інтегрованими професіями дає позитивні результати та сприяє:

- раціональному використанню навчального часу при освоєнні інтегрованої професії;
- посиленню заінтересованості учнів у навчанні й отриманні широкої кваліфікації;
- оптимізації змісту навчання;
- збільшенню часу на виробниче навчання й практику;
- розширенню і поглибленню рівня знань, умінь, навичок;
- значній економії коштів на підготовку майбутніх фахівців.

Практика запровадження інтегрованих професій спостерігається і в країнах Європейського Союзу, а про активність роботодавців у розробленні професійних стандартів свідчить статистика: у Бельгії, Фінляндії, Франції, Німеччині, Італії, Естонії, Латвії понад 30% освітніх програм створено у співпраці з роботодавцями; значна частина цих освітніх програм реалізується на базі підприємства (Вороніна-Пригодій & Кравець, 2022). Широко зрозумілою і важливою є синергія зусиль працедавців та закладів П(ПТ)О у процесі їх підготовки. Підсилювальним фактором є державна політика в цій сфері, яка законодавчо активно розвивається, створюючи всі умови для цієї плідної кооперації: активна діяльність Національного Агентства кваліфікацій України забезпечує комунікацію із головними стейкхолдерами ринку праці, прогнозує потреби ринку у кваліфікаціях та координує розроблення професійних стандартів.

Останні сім років громадське об'єднання «Національне галузеве партнерство в легкій промисловості України «Фешн Глобус Юк-рейн» (далі НГПЛПУ «ФГУ») у рамках реалізації політики державно-приватного партнерства співпрацює із закладами П(ПТ)О та багатьма вітчизняними швейними підприємствами-стейкхолдерами галузі, щодо підвищення рівня кваліфікації майбутніх робітничих кадрів сфери легкої промисловості, оновлення професійних і освітніх стандартів. Одним із напрямів цієї співпраці є вивчення потреб роботодавців в оновленні номенклатури робітничих професій

та дослідженні факторів секторальних змін в економіці:

– нових вимог сучасної галузі легкої промисловості, інноваційної діяльності підприємств і, відповідно, нових функцій фахівців, що здійснюють професійну діяльність;

– попит роботодавців на інтегровані (укрупнені) професії у галузі легкої промисловості, зумовлених появою можливості більш ефективно та своєчасно реагувати на перерозподіл персоналу за трудовими функціями;

– необхідність визнання результатів неформального та інформального навчання й створення умов для професійного розвитку працівників і підвищення якості їхньої праці.

Останні дослідження проблем державно-приватного партнерства засвідчують нагальну потребу малих та середніх підприємств легкої промисловості в новій укрупненій професії «Майстер з пошиття одягу», яка включатиме трудові функції таких монопрофесій, як: «Швачка», «Кравець» та «Закрійник».

НГПЛПУ «ФГУ» було внесена пропозиція щодо створення цієї професії разом із фахівцями Інституту професійної освіти НАПН України. У 2021-2022р спільним зусиллям освітян і роботодавців був розроблений професійний стандарт для монопрофесії «Майстер з пошиття одягу» (код професії за Класифікатором професій ДК 003:2010 – 7439).

У межах визначених професійних кваліфікацій можуть бути часткові кваліфікації відповідно до потреб ринку праці («Молодший майстер з пошиття одягу», «Майстер з пошиття одягу», «Старший майстер з пошиття одягу»).

Робоча група розробників проєкту професійного стандарту, яка складалася з науковців, викладачів, методистів закладів П(ПТ)О, майстрів виробничого навчання, дизайнерів та конструкторів впродовж кількох місяців працювала над проєктом професійного стандарту. Було визначено основні трудові функції майстра з пошиття одягу, встановлено єдині вимоги до загальних і професійних компетентностей, обсяг знань, умінь і навичок для виконання майстром з пошиття одягу трудових функцій у галузі легкої промисловості. (Національне галузеве партнерство в легкій промисловості України, 2021)

Після публічного обговорення професійного стандарту інтегрованої професії «Майстер з пошиття одягу», його було передано до Національного агентства кваліфікацій та затверджено наказом Мінекономіки від 14.02.2022 № 304-22.

(Національне агентство кваліфікацій, 2022). Означений процес є запорукою збільшення контингенту абітурієнтів у сфері П(ПТ)О, заінтересованих в освітніх послугах закладів П(ПТ)О швейного профілю та здобутті освітніх і професійних кваліфікацій, які є актуальними на ринку праці. Логічним продовженням є розроблення освітнього стандарту та освітніх програм з професії «Майстер з пошиття одягу».

Актуальність розроблення стандартів підтверджують результати опитувань серед виробників швейної галузі різного асортименту щодо незадоволеності рівнем професійної компетентності серед випускників закладів П(ПТ)О швейного профілю та дозволяють сформулювати пропозицію про необхідність перегляду, модернізації та оптимізації змісту професійної освіти:

– збільшення часу на виробниче навчання, об'єктивність розрахунку часу на практичні заняття;

– оновлення методичної бази предмета «Технології виробництва» в розрізі сучасних виробничих обробок швейних виробів;

– перегляд освітніх програм.

В межах проведення опитування стейкхолдерів галузі (роботодавців, закладів П(ПТ)О та їх випускників), надійшла пропозиція хоча б в якості експерименту, після перших базових років навчання в закладах П(ПТ)О ввести спеціалізації:

– майстер з пошиття верхнього чоловічого одягу,

– майстер з пошиття жіночого легкого одягу,

– майстер з пошиття жіночого верхнього одягу,

– майстер з пошиття білизни та корсетних виробів тощо.

Модульний принцип побудови навчальних планів і освітніх програм дає змогу формувати у кваліфікованих робітників інтегральну компетентність із певної сфери професійної діяльності на основі опановування змістом базового блоку і спеціалізованих навчальних модулів. Це дозволить максимально ефективно готувати фахівців для виконання складних виробничих задач, як це відбувалось і раніше в системі підготовки кадрів для швейних підприємств, а введена уніфікація була тимчасовою мірою на час занепаду галузі. За останні 20 років ситуація сильно змінилася, з'явилося багато виробників різноманітного асортименту як на внутрішній, так і зовнішній ринку збуту. На сьогодні випуск-

ники володіють базовими знаннями та навичками з професії, але частину знань вони отримують на робочому місці з певної кваліфікації. Таким чином, працедавці витрачають багато ресурсів на підготовку своїх працівників. Повернення до спеціалізації в рамках державно-приватного партнерства буде сприяти:

– ефективній підготовці робітників швейної галузі,

– здійсненню навчання на робочих місцях, включаючи якісне стажування, розвиток учнівства і наставництва,

– використанню різних елементів дуальної форми здобуття освіти, що допоможе випускникам закладів П(ПТ)О швидко перейти від навчання до трудової діяльності.

Це – спільна сфера взаємодії освітян і роботодавців, готових інвестувати свої ресурси в процес підготовки кадрів для швейних підприємств. Сьогодні пріоритети виробників схиляються до випусків закладів П(ПТ)О, які вже з перших днів роботи за фахом здатні компетентно, ефективно і відповідально виконувати складні виробничі завдання, готові до постійного професійного зростання, соціальної та професійної мобільності. Економічна ефективність професійної підготовки майбутніх кваліфікованих робітників, як і ефективність будь-якого іншого виду діяльності, вимагає конкретної оцінки. Однак застосуванню кількісної оцінки перешкоджає величезна розмаїтість соціальних і виробничо-економічних результатів, що не зводяться до єдиного вимірника. Водночас вважаємо, що основним показником результативності професійної підготовки кваліфікованих робітників є їхня успішна діяльність на робочому місці та економічна ефективність підприємств.

ДПП активізувало дискусію щодо вдосконалення управління у сфері професійної освіти і навчання, особливо коли компанії відчувають нестачу у випускниках навчальних закладів професійних навичок, а державний сектор немає ресурсів для фінансування програм професійної освіти і навчання. Запровадження ДПП, орієнтованого на результат в різних формах і видах вписується у парадигму нового державного управління. У політиці професійної освіти і навчання країн ЄС такі результати виявляються в якісних професійних навичках, корисних не тільки для окремих студентів, але й для компаній і суспільства в цілому. Це підвищує цінність спільних дій заінтересованих сторін ДПП, рівень довіри між державними та приватними

партнерами за інвестування в розвиток професійної освіти і навчання, сприяє налагодженню зв'язків закладів П(ПТ)О із підприємствами тощо (Радкевич, 2022).

Висновки. На основі аналізу джерел дослідження, вивчення різних факторів впливу воєнного стану на трансформацію ринку праці легкої промисловості та проведення опитування вітчизняних стейкхолдерів узагальнено основні завдання вдосконалення процесу підготовки кваліфікованих робітників для швейної галузі на засадах державно-приватного партнерства, а саме:

- реалізація інноваційних освітніх програм професійної підготовки та перепідготовки персоналу із урахуванням пропозицій працедавців та вимог реалій воєнного стану та відновлення повоєнної швейної промисловості;
- створення інтегрованих (укрупнених) професій в галузі легкої промисловості, обумовлених появою можливості більш ефективно та своєчасно реагувати на перерозподіл персоналу за трудовими функціями;
- впровадження системи підтвердження професійних кваліфікацій професій легкої промисловості відповідно до європейських практик;

- вдосконалення форм і механізмів мотивації роботодавців для організації на своїх базах різних видів навчально-виробничої діяльності, підвищення кваліфікації та стажування педагогічних працівників;

- розвиток спільних програм для молоді, пов'язаних із ефективною профорієнтацією, популяризацією професій легкої промисловості та мережі закладів П(ПТ)О;

- покращення систем моніторингу ринку праці галузі легкої промисловості, відстеження процесів переходу від навчання до працевлаштування із урахуванням зміни релокованих підприємств та освітніх закладів на час воєнних дій.

З'ясовано, що для ефективного вирішення цих завдань має бути скоординована діяльність регіональних і місцевих органів влади, об'єднаних спілок роботодавців і підприємців, професійних спілок, педагогічних працівників П(ПТ)О та науковців. У закладах П(ПТ)О з цією метою мають бути створені певні організаційно-педагогічні умови, необхідність обґрунтування яких визначає перспективу подальших досліджень.

Список посилань

- Ангел, Є. & Гулік, А. (2022) Як українська промисловість долає воєнні виклики. *ZN.UA*. <https://zn.ua/ukr/promyshliennost/jak-ukrajinska-promislovisht-dolaje-vojenni-vikliki.html>.
- Вороніна-Пригодій, Д., & Кравець, С. (2022). Регіональні особливості європейської системи державно-приватного партнерства у сфері професійної (професійно-технічної) освіти. *Професійна педагогіка*, 1(24), 56-63.
- Верховна Рада України. (1998, Лютий 10). Про професійну (професійно-технічну) освіту. *Відомості Верховної Ради України*. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/103/98-%D0%B2%D1%80#Text>.
- Верховна Рада України. (2010, Липень 01). Про державно-приватне партнерство. *Відомості Верховної Ради України*. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2404-17>.
- Верховна Рада України. (2013, Червень 22). Про організації роботодавців, їх об'єднання, права і гарантії їх діяльності. *Відомості Верховної Ради України*. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5026-17>.
- Верховна Рада України. (2018, Вересень 19). Концепція підготовки фахівців за дуальною формою здобуття освіти. *Відомості Верховної Ради України*. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/660-2018-%D1%80#Text>.
- Верховна Рада України. (2019, Вересень 30). Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року. *Відомості Верховної Ради України*. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019#Text>.
- Гончаренко, С. У., Зязюн, І. А., & Ничкало, Н. Г. (2000). *Професійна освіта: словник*. Київ: Вища школа.
- Закон України «Про освіту» (2017, 05 вересня). *Відомості Верховної Ради України*. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.
- Міністерство освіти і науки України. (2020, Грудень 21). *Стратегія розвитку професійної (професійно-технічної) освіти на період до 2023 року*. <https://mon.gov.ua/storage/app/media/kolegiya-ministerstva/2020/12/Proyekt%20Stratehiyi%20rozvytku%20proftekhosvity%20do%202023.pdf>.
- Національне агентство кваліфікацій (2021, Січень 10). *Дослідження ринку праці*. <https://register.nqa.gov.ua/profstandart/majster-z-positta-odagu>.
- Виноградська, Г. (2022). Сучасний стан підготовки кадрів для легкої промисловості на засадах державно-приватного партнерства. *Професійна педагогіка*, 1(24), 203-214. <https://doi.org/10.32835/2707-3092.2022.24.203-214>.

Урядовий портал. (2020, Серпень 05). Державна стратегія регіонального розвитку на 2021-2027 роки. *Відомості Верховної Ради України*. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/695-2020-%D0%BF#Text>.

Урядовий портал. (2019, Червень 12). Концепція реалізації державної політики у сфері професійної (професійно-технічної) освіти “Сучасна професійна (професійно-технічна) освіта” на період до 2027 року. *Відомості Верховної Ради України*. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/419-2019-%D1%80#Text>.

Radkevych, V. (2022). The development trends for the public-private partnership in the sphere of vocational education and training in the european union countries. *Professional Pedagogics*, 2 (25), 4-13. <https://doi.org/10.32835/2707-3092.2022.25.4-13>.

Переклад і транслітерація

Anhel, Ye. & Hulik, A. (2022) Yak ukrainska promyslovisht dolaie voieni vyklyky [How Ukrainian industry overcomes military challenges]. *ZN.UA* <https://zn.ua/ukr/promyshliennost/jak-ukrajinska-promislovisht-dolaje-vojenni-vikliki.html>, [in Ukrainian].

Voronina-Pryhodii, D., & Kravets, C. (2022). Rehionalni osoblyvosti yevropeiskoi systemy derzhavno-privatnoho partnerstva u sferi profesiinoi (profesiino-tekhnichnoi) osvity [Regional features of the european public-private partnership system in the field of professional (vocational) education]. *Profesiina pedahohika [Professional Pedagogics]*, 1(24), 56-63, [in Ukrainian].

Verkhovna Rada Ukrainy [Verkhovna Rada of Ukraine]. (1998, Liutyi 10). Pro profesiinu (profesiino-tekhnichnu) osvitu. *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy*. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/103/98-%D0%B2%D1%80#Text>, [in Ukrainian].

Verkhovna Rada Ukrainy. (2010, Lypen 01). Pro derzhavno-privatne partnerstvo [About professional (vocational and technical) education]. *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy [Information of the Verkhovna Rada of Ukraine]*. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2404-17>, [in Ukrainian].

Verkhovna Rada Ukrainy. (2013, Cherven 22). Pro orhanizatsii robotodavtsiv, yikh obiednannia, prava i ha-rantii yikh diialnosti [About employers' organizations, their associations, rights and guarantees of their activities]. *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy [Information of the Verkhovna Rada of Ukraine]*. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5026-17>, [in Ukrainian].

Verkhovna Rada Ukrainy. (2018, Veresen 19). Kontsepsiia pidhotovky fakhivtsiv za dualnoiu formoiu zdobuttia osvity [The concept of training specialists according to the dual form of obtaining education]. *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy [Information of the Verkhovna Rada of Ukraine]*. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/660-2018-%D1%80#Text>, [in Ukrainian].

Verkhovna Rada Ukrainy. (2019, Veresen 30). Pro Tsili staloho rozvytku Ukrainy na period do 2030 roku [About the Sustainable Development Goals of Ukraine for the period until 2030]. *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy [Information of the Verkhovna Rada of Ukraine]*. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019#Text>, [in Ukrainian].

Honcharenko, S. U., Ziaziun, I. A., & Nychkalo, N. H. (red.). (2000). *Profesiina osvita: slovnyk [Vocational education: dictionary]*. Kyiv: Vyshcha shkola, [in Ukrainian].

Zakon Ukrainy «Pro osvitu» [Law of Ukraine «On Education»] (2017, Veresen 05). *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy [Information of the Verkhovna Rada of Ukraine]*. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>, [in Ukrainian].

Ministerstvo osvity i nauky Ukrainy [Ministry of Education and Science of Ukraine]. (2020, Hruden 21). *Stratehiia rozvytku profesiinoi (profesiino-tekhnichnoi) osvity na period do 2023 roku [Strategy for the development of professional (vocational-technical) education for the period until 2023]*. <https://mon.gov.ua/storage/app/media/kolegiya-ministerstva/2020/12/Proyekt%20Stratehiyi%20rozvytku%20proftekhosvity%20do%202023.pdf>, [in Ukrainian].

Natsionalne ahentstvo kvalifikatsii [National Agency of Qualifications] (2021, Sichen 10). *Doslidzhennia rynku pratsi [Labor market research]*. <https://register.nqa.gov.ua/profstandart/majster-z-positta-odagu>, [in Ukrainian].

Vynohradska, H. (2022). Suchasnyi stan pidhotovky kadriv dlia lehkoi promyslovosti na zasadakh derzhavno-privatnoho partnerstva [Current state of personnel training for light industry on the basis of public-private partnership]. *Profesiina pedahohika [Professional Pedagogics]*, 1(24), 203-214. <https://doi.org/10.32835/2707-3092.2022.24.203-214>, [in Ukrainian].

Uriadovyi portal [Government portal]. (2020, Serpen 05). Derzhavna stratehiia rehionalnoho rozvytku na 2021-2027 roky [State strategy of regional development for 2021-2027]. *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy [Information of the Verkhovna Rada of Ukraine]*. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/695-2020-%D0%BF#Text>, [in Ukrainian].

Uriadovyi portal [Government portal]. (2019, Cherven 12). Kontsepsiia realizatsii derzhavnoi polityky u sferi profesiinoi (profesiino-tekhnichnoi) osvity “Suchasna profesiina (profesiino-tekhnichna) osvita” na period do 2027 roku [Concept of implementation of state policy in the field of professional (professional and technical) education

«Modern professional (professional and technical) education» for the period until 2027]. *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy [Information of the Verkhovna Rada of Ukraine]*. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/419-2019-%D1%80#Text>, [in Ukrainian].

Radkevych, V. (2022). The development trends for the public-private partnership in the sphere of vocational education and training in the european union countries. *Professional Pedagogics*, 2 (25), 4-13. <https://doi.org/10.32835/2707-3092.2022.25.4-13>, [in English].

IMPROVING THE TRAINING OF QUALIFIED GARMENT WORKERS ON THE BASIS OF PUBLIC-PRIVATE PARTNERSHIP UNDER THE CONDITIONS OF MARITAL STATE AND POST-WAR RECOVERY OF LIGHT INDUSTRY

Golda Vynogradska

postgraduate student of the Institute of Vocational Education of the National Academy of Educational Sciences of Ukraine, Head of the national industry partnership in the light industry of Ukraine, <https://orcid.org/0000%200001%207839%209304> , e-mail: golda.fgu@gmail.com

Abstract

The relevance of the article is due to the growing demands of modern science and practice for the quality of scientific studies, in particular, regarding the clarity of the definition and the culture of introducing the basic definitions of the researched problem into scientific circulation.

Aim: to carry out a terminological analysis of the conceptual and categorical apparatus of the scientific problem «the development of entrepreneurial competence of future performing artists in professional colleges», to determine the essence and content of the basic research concepts – «performing artist» and «entrepreneurial competence of future performing artists».

Methods: study of scientific sources and pedagogical documentation – to identify the state of the problem; structural and component analysis – to identify the main categories of development of the entrepreneurial competence of future performing artists in professional colleges; terminological analysis – to determine the content of the basic concepts of the study of the entrepreneurial competence of future performing artists in vocational colleges.

Results: it has been identified and characterized the basic concepts of the scientific problem of the development of entrepreneurial competence of future performing artists in professional colleges, also we were established the genera-species relations between the basic and related concepts.

Conclusions: it has been defined the meaning of the concept of «performing artist» (a specialist in the field of fine and decorative arts who performs professional duties of realizing his own idea in a complete product of the subject-spatial and visual environment); also has been determined the content of the definition «entrepreneurial competence of future performing artists» (an integrative property of the personality that takes into account and synthesizes: personal qualities favorable for the self-realization of artists in the field of creative industries; motives and values that determine the direction of their creative activity; knowledge, abilities, skills and a certain experience of successful artistic activity, the mastery of which contributes to the effective conduct of business activities for the self-realization of performing artists in the conditions of the modern innovative economy, ensures their readiness to overcome the challenges of modern creative industries and the ability for business activities and financial success in this area).

Keywords: *light industry, public-private partnership, integrated professions, professional standard "Master of tailoring", skilled workers of the garment industry, post-war recovery of light industry*

Стаття надійшла до редакції: 06.12.22
Прийнято до друку: 28.12.22